

זמרה:

בין אדם לחבירו

פרוייקט מיוחד לרגל ימי הספירה, עם מוטי ויזל, בנצי שטיין, אבי אילסון, ועוד.

כשמירון היה שיין לרבי שמעון

ל"ג בעומר במירון, לפני הדרדור לתעשיות ומלחמת הרמקולים. ר' אברום לייב בורנשטיין, מרתק.

השירים במירון שלא נדמו

אברהם יעקב טיילור

כשהשמים הם התקרה

סודות הסאונד בשטח פתוח ובחללים גדולים יואלי צישינסקי

מוזיקה זה לא תחרות מוישי ויטמן

עין טובה

ישראל חסיד, קונטרול: כשאנחנו מפרגנים לאמן, אנחנו לא רק מחזקים אותו, אלא מתקנים משהו בעצמנו

סיפור קטן על עטיפה גדולה

כשמוליק קליין פנה אלי לעצב את עטיפת השיר, היה ברור לי שלא מדובר בעוד עטיפה. מאיר קליין. סטודיו זעירא

שיע פרד | Y@FREID.CO.IL

לאחר דקות ארוכות התקבלה הודעה שמדובר בזיהוי שווא, והכול חזר לשגרה.

האירוע הזה גרם לי לחשוב רבות על מהות ההתנדבות, ועל כמה מקריבים מנגנים וזמרים שנכנסים לא פעם לסיטואציות מורכבות ורגישות. צריך לדעת כיצד לקחת מן המקומות הללו חיזוק – ולא להיפך.

ואכן, בגיליון זה תמצאו בין דפיו פרויקט מיוחד עם מוזיקאים, המשתפים ומדברים על חשיבות ההתנדבות – להגיע, לשמח חולים ובני משפחותיהם, להעניק כוח ותקווה. אך בד בבד, צריך לדעת שגם בעשיית חסד יש לנהוג בזיהירות ובשיקול דעת.

וכעת אני שמח ונרגש לבשר לכם כי בשעה טובה מגזין זמרה מתרחב לנדבך חדש:

זמרה פון!

המטרה שלי, בעזרת ה', היא שכל אדם המחפש מספר טלפון של בעל מקצוע יוכל למצוא אותו במהירות ובקלות, מבלי לעבור מסלול ארוך של חיפושים, כאשר לא פעם עד שמוצאים את המספר – בעל המקצוע כבר נתפס לאירוע אחר.

אני מקבל פניות רבות ממחותנים ומשפחות המבקשים להשיג מספרי טלפון של בעלי מקצוע בתחום החתונות והאירועים – החל מזמרים ומוזיקאים ועד צלמים, אמרגנים ובעלי שירות נוספים.

לשם כך הקמתי את זמרה פון, מערכת הבנויה משלוש פלטפורמות: מענה במייל, אתר אינטרנט (הנמצא כעת בשלבי הקמה ועיצוב מתקדמים), וכן בוט בוואטסאפ למשתמשי טלפון חכם.

חשוב לציין: הפלטפורמה של זמרה פון אינה מיועדת למסור פרטים כגון מחירים, זמינות או מידע מסחרי אחר. מטרתה היא להנגיש בצורה הקלה והמהירה ביותר את פרטי ההתקשרות של בעלי המקצוע.

בשם ה' נעשה ונצליח.

קריאה מהנה ומועילה.

כמו תמיד, אשמח להחכים יחד אתכם, ללמוד, ולהמשיך להביא את החומר המשובח והאיכותי ביותר.

ל"ג בעומר, מירון.

מירון מחזירה אותי תמיד אל סבי, ר' מנשה אייכלר ז"ל, איש מירון בכל רמ"ח איבריו. במשך כל שנות חייו, מאז היותו ילד, היה קשור למקום בכל נימי נפשו. לימים ניהל את הציון מטעם משרד הדתות, והחזיק את האתר ביד רמה, במסירות וללא חת.

הוא התמודד בגבורה מול שלל גורמים ואלמנטים שביקשו לקבוע עובדות בשטח – ראשי חמולות, חסידים מחצרות שונות שניסו לפרוץ ללא רשות לחדרים, ועוד אתגרים רבים. לצד תקיפות, היה איש חסד אמיתי, שתמיד חיפש כיצד לסייע לכל נזקק, ובפרט לאנשים שאיש לא הבחין בהם.

אני ממליץ לכם לעבור ולקרוא כתבה מרתקת במיוחד של ר' אברום לייב בורנשטיין, שתיקה אתכם למסע אל מירון של פעם – על אוטובוס מקרטע, בדרכים הישנות והבלתי נשכחות. אך למה אספר לכם כאן, כאשר תוכלו ליהנות ממנה במישרין.

ומכאן אני מגיע לנושא המגזין: בין אדם לחברו.

סיפור אישי:

זה היה ממש בתחילת מלחמת חרבות ברזל, כשבוע לאחר שמחת תורה. נקראתי להגיע ולנגן עבור פלוגה של חיילים דתיים, שהוצבה בחדר האוכל של ישיבה קטנה, סמוך מאוד לגבול עזה.

אלו היו ימים שבהם עדיין לא ידעו במדויק כמה חטופים יש, והמצב בארץ כולה היה קשה מאוד. הסיבה שבגללה בחרתי ללכת הייתה התחושה שאם אצליח לעזור לאחרים, לרומם מעט את האווירה ולהעניק כוח – גם אני ארגיש סיפוק מסוים על היכולת לתרום ולעשות משהו.

המטרה הייתה לנסות לאוורר מעט את רוחם מהמראות הקשים שחוו בימים האחרונים. תפקידם היה לעבור בין הישובים ולאסוף ממצאים קשים, רח"ל. מצב הרוח היה ירוד מאוד, וניסינו לרומם אותו – ללא הצלחה גדולה.

לפתע פרצו בבהלה כמה חיילים לתוך חדר האוכל וצעקו: "לכבות את החשמל ואת המוזיקה מייד!" התברר שקיים חשש לחדירת מחבלים.

המקום הפך בן רגע לזירת מלחמה. כולם עם נשקים שלופים, דרוכים ומוכנים. ואני עומד מן הצד, רועד כעלה נידף. מעולם לא דמיינתי שאיקלע לסיטואציה כה מפחידה.

מספר 1 באירועים

1

רישום חד-פעמי, במה קבועה

2

מופץ פעמיים בחודש

15,000

מנויים למגזין זמרה

144 זמרה הצטרפו עכשיו

זמרה פון

אינדקס אנשי האירועים

הלקוחות מחפשים את המספר שלך. האינדקס הדיגיטלי של זמרה פון מאגד את כל השמות המובילים באולם האירועים. מספיק שאתה כאן.

Zimraphone@freid.co.il

מוטי ויזל: "המדדים עולים עם השירה"

א. מטבע הדברים, כבר לפי הטון של המבקש אפשר להרגיש מי פונה, מה עומד מאחורי הבקשה ולמה הוא מבקש. בהתאם לזה גם מחליטים אם להתנדב. היום יש כל כך הרבה פניות, ולכן צריך להפעיל שיקול דעת. אם המשפחה הקרובה של החולה פונה אליי ואומרת שהחולה רוצה דווקא אותי – אני אשתדל מאוד למלא את הבקשה.

יש גם מקרים שבהם המושג "חסד" מקבל שימוש לא נכון. בשנים האחרונות נהפך אצל חלק מהבחורים לטרנד לארגן "סיומים" וחגיגות שונות בשם הרצון לשמח יתום או חבר מהישיבה, אך בפועל לעיתים מדובר באירועים שנועדו יותר להנאת המארגנים מאשר לצורך אמיתי. "קוראים לזמרים ונגנים בשם החסד, אבל לפעמים זה כבר ניצול ממש".

ב. בוודאי. ראיתי הרבה מקרים שבהם מוזיקה שינתה ממש את מצב הרוח של החולה. הייתי כבר ביציאות נשמה כמה וכמה פעמים, וגם שם רואים איך השירים והשירה משפיעים. אפילו הצפופים והתנועות של המכשירים בחדר – לפעמים מרגישים שהם מגיבים להתרגשות של החולה.

מעבר לזה, המקומות האלה נותנים לאדם המון פרופורציות לחיים. מי שנכנס לשם יוצא עם מחשבות אחרות לגמרי. זה ספר מוסר חי.

ג. הגבול דק מאוד. הייתה תקופה שהייתי הולך לפחות פעם בשבוע, עד שהבנתי שזה בא על חשבון הבית.

חסד בבית הוא לא פחות גדול מחסד בחוץ. נכון שלפעמים מקבלים יותר פידבק כשעוזרים לאנשים מבחוץ, אבל דווקא זה צריך להזכיר לנו כמה חשוב לעשות חסד עם בני הבית עצמם.

ד. כל אחד צריך לעשות מה שהוא רואה לנכון ומה שמתאים לו נפשית. מי שמסוגל להתמודד עם המראות שרואים שם, ויודע להיות מספיק רגיש כדי להבין מתי להיכנס לחדר ומתי לצאת, ולעשות בדיוק מה שהחולה צריך – ולא מה שהוא עצמו רוצה – שיעשה כמה שיותר.

אבל צריך לזכור: זה לא מקום שבאים אליו להראות כישרונות. באים לשמח, לרגש ולעזור.

ולצד זה, לא לשכוח לעולם שחסד בבית לא פחות חשוב

א. כשפונים אליך לשיר בהתנדבות, כיצד אתה מזהה מתי מדובר בבקשה אמיתית של חסד, ומתי הדבר עלול להפוך לניצול של זמנך ושל המקצוע שלך?

ב. האם זכור לך מקרה מיוחד שבו יצאת לשיר בהתנדבות, וראית כיצד המוזיקה שינתה את כל המצב?

ג. היכן עובר הגבול בין עשיית חסד לבין שמירה על הבית והחיים האישיים?

ד. לסיום, מה המסר שלך לציבור המוזיקאים באשר לחשיבותה של ההתנדבות?

אבי אילסון: "תנסו - זה ממכר"

א. אומר בכנות, אני לא מסתכל על זה כניצול. גם כשארגונים פונים אלי, ברור שהעולם מתנהל גם מאינטרסים כאלה ואחרים, אבל כל עוד יש ברקע ילד שבאמת שמח מזה, הגשמנו את המטרה.

ג. אני חושב שהמפתח הוא מודעות. לדעת שלא ניתן לומר כן לכל פנייה. אני מודע לכך שאני לא יכול להגיע לכל מקרה, וזה בסדר. פעם הייתי מרגיש אשמה כשאמרתי לא, אבל היום אני מבין שיש בית, יש משפחה, והם קודמים לכל. מצד שני, כשכן אפשר – חשוב לאזור כוח, להגיע ולשמח.

ד. לנסות. פשוט לנסות. כי התנדבות – זה דבר ממכר.

כמובן שכאשר המשפחה פונה אליי ישירות, על ילד חולה או מקרה רגיש, שם החיבור הוא הרבה יותר אישי ורגשי, וממילא גם התגובה שלי הרבה יותר מיידית.

ב. וואו, לא מקרה אחד – הרבה מקרים. אני יכול לספר על בחור בשם שמעון, שהכרתי דרך ביקור בבית חולים. מהמפגש הזה נוצר קשר עמוק שנמשך גם לאחר מכן. בהמשך הגענו אליו הביתה עם חברים מהישיבה ועשינו לו אירוע בחנוכה. אחר כך, בהופעה שלי בבנייני האומה, זיהיתי אותו בקהל והזמנתי אותו לשיר איתי על הבמה. זה היה בדיוק בתקופה של השיר 'הכל יעבור', שיר שמאוד נגע בו, ונוצר שם חיבור מיוחד מאוד.

יש גם ילד בשם חננאל, שהמשפחה שלו סיפרה לי שכאשר רוצים להעלות לו את מצב הרוח לפני בדיקות או מצבים רפואיים, מביאים לו זמר שהוא אוהב. יש ילדים

שגם ילד בשם חננאל, שהמשפחה שלו סיפרה לי שכאשר רוצים להעלות לו את מצב הרוח לפני בדיקות או מצבים רפואיים, מביאים לו זמר שהוא אוהב. יש ילדים

בנצי שטיין: "לעיתים עצם הנוכחות שלנו פועלת יותר מהשירה עצמה."

א. אני מזכיר לעצמי כל הזמן שחסד מתחיל בבית. זה הדבר הראשון. אם לא סיימתי את החסד בבית – עם האישה, עם הילדים ועם האחריות האישית שלי – אין טעם לרוץ החוצה.

העבודה שלנו גם כך לוקחת מאיתנו את השעות המרכזיות, השעות שבהן המשפחה בבית והילדים סביב השולחן, כי דווקא אז אנחנו יוצאים לאירועים. לכן כשיש כבר זמן פנוי, קודם כול צריך לתת אותו לבית, ורק אחר כך לצאת ולעשות חסד בחוץ. מי שמתעלם מזה, משלם על כך בהמשך.

ד. מוזיקאים צריכים לדעת שלא תמיד צריך להגיע עם הופעה מלאה ועם קול בשיאו. לפעמים עצם זה שהגעת – כבר עושה את כל ההבדל.

עצם הכניסה של זמר לחדר של חולה, עצם הנוכחות במקום שבו אנשים זקוקים כל כך לחיזוק – זה עושה טוב עצום. לפעמים אפילו לא צריך יותר משיר אחד, ולפעמים רק החיוך והנוכחות כבר משנים לאדם את כל היום.

אם יותר מוזיקאים היו מבינים את זה, הם היו עושים זאת הרבה יותר. זה מחיה אנשים – ומעניק כוח גם למי שנותן וגם למי שמקבל.

א. יש מקרים שלא תמיד קל להבין אותם מיד, אבל צריך לומר את האמת: הזמן שלנו מוגבל, ובדרך כלל הזמן הפנוי שייך קודם כול לבית ולמשפחה. לכן צריך לדעת לאילו מקרי חסד נכון להיענות.

אם פונה אליי מישהו ומספר על חתונה של יתום, ובמהלך השיחה אני שומע רשימה ארוכה של זמרים מוכרים שכבר משתתפים, אני מבין שלפעמים האירוע הופך למעין מפגן ראווה. במקרים כאלה אני פחות מרגיש שזה המקום שבו הנוכחות שלי באמת נדרשת.

אני מעדיף את המקומות שבהם באמת צריכים אותך – ילד בבית חולים, אדם בודד, או מצב שבו עצם ההגעה שלך יכולה להרים את המורל ולחזק באמת.

גם כשמדובר בארגונים או באירועים גדולים, אני חושב שאם כבר מקדישים זמן, עדיף להשקיע אותו במקום היותר נחוץ, במקום שבו אפשר לעזור בצורה אמיתית.

ב. כן. אחד המקרים החזקים שאני זוכר היה בשביעי של פסח האחרון בבולגריה. הייתי שם כאדם פרטי, לנופש, לא לעבודה. ואז התרחש אסון טרגי – אישה יקרה נהרגה בתאונת דרכים, ובעלה נשאר שם לבדו במצב קשה מאוד, כשכל ענייני ההטסה והקבורה עוד לפניו, בתוך ימי החג.

כולם ניסו לחזק אותו. ניגשתי אליו ואמרתי לו: תישאר כאן לליל הסדר, אני אתן את כל הקול שלי כדי שיהיה חג שמח וכדי לרומם מעט את הרוח. הרב שלו הורה לו להישאר, וכך היה.

שמנו את הכול בצד. נכנסנו לשמח, לשיר, להרים את האווירה. לא נשארה עין יבשה, אבל יחד עם הדמעות הייתה שם גם שמחת יום טוב עוצמתית והתעוררות גדולה. אחר כך עברנו לשירי רגש, ושרנו יחד. זה היה מחזה שלא אשכח – אחד מרגעי החסד המרגשים שחוויתי.

א. כשפונים אליך לשיר בהתנדבות, כיצד אתה מזהה מתי מדובר בבקשה אמיתית של חסד, ומתי הדבר עלול להפוך לניצול של זמנך ושל המקצוע שלך?

ב. האם זכור לך מקרה מיוחד שבו יצאת לשיר בהתנדבות, וראית כיצד המוזיקה שינתה את כל המצב?

ג. היכן עובר הגבול בין עשיית חסד לבין שמירה על הבית והחיים האישיים?

ד. לסיים, מה המסר שלך לציבור המוזיקאים באשר לחשיבותה של ההתנדבות?

שימי סקלר: "יש מצוות שלא דוחים"

ברגע שהחלה המוזיקה, כאילו חיברו אותו לחשמל. הוא החל לזוז, לקפוץ במיטה יחד עם הקצב. לראות בחור סובל שתוך דקה מצב הרוח משתנה לטובה מול עיניי – זהו סיפוק אדיר ומרגש כל פעם מחדש. לרוב, כשמגיע מישהו מבחוץ ומביא איתו אווירה חיובית, ובפרט מוזיקאי, האווירה משתנה מיד. נדיר שמוזיקה לא משפיעה.

ג. אני חושב שהגבול ברור. העבודה שלנו היא בעיקר בלילה, והזמן הפרטי הוא ביום. רוב מקרי החסד גם קורים ביום, ולכן קל לשמור על איזון. כמובן שצריך תמיד אצבע על הדופק מתי הצרכים של הבית והמשפחה יכולים להמתין ולנהל סדרי עדיפויות, אבל בהחלט אפשרי לשלב נכון בין הדברים.

ד. אני אומר דבר פשוט: אם אפשר – אל תגיד לא, ואל תדחה. אני זוכר מקרה מלפני כמה שנים. איש יקר מבוגר פנה אליי וביקש שאבוא לשמח את אשתו שהייתה חולה מאוד. הגעתי ואני רואה את כל המשפחה סביב החולה ומונשמת בטיפול נמרץ. שרנו שירי התעוררות, והמשפחה התרגשה מאוד. לפני שיצאתי ביקשו ממני שאחזור שוב למחרת.

למחרת התקשרתי לשאול מתי בדיוק נוח להם שאגיע שוב, והוא ענה לי: "הלוואי שהיו בשורות טובות, אבל אשתי נפטרה לפני שעתיים. תודה גדולה בזכותך נפרדנו ממנה בשירה מחזקת".

מאז התחזקתי בזה מאוד. כי היו לי בזמנו 10 סיבות למה לומר "לא מסדר לי". לו הייתי דוחה את הביקור, הייתי מפסיד מצווה שלא הייתה חוזרת. יש הרבה מצוות שאנשים רבים יכולים לעשות, אבל יש מצבים שבהם פונים דווקא אליך, ואת מה שאתה יכול לתת – לא בטוח שמישהו אחר ייתן באותו רגע. לכן אם מתאפשר – לא לדחות.

א. האמת היא שלא תמיד אפשר לזהות. קשה לדעת מראש מהי בקשה של חסד אמיתי ומה עלול להפוך לניצול. לכן כל שיחה שמגיעה אני משתדל לצאת מנקודת הנחה שאם יש פנייה ממשפחה של חולה – כנראה הצורך אמיתי.

מצד שני, לפעמים מגיעים למקום ורואים שהאירוע התרחב מעבר למה שחשבת – שעה הופכת לשעתיים או שלוש, מגיעים בני משפחה ואנשים נוספים, והאירוע מקבל אופי אחר, בו החולה הוא הטפל והאורחים העיקר. מבחינתי, שעה עד שעה וחצי זה זמן סביר.

מעבר לכך, הכול תלוי בחולה עצמו. אם החולה נהנה, אני נשאר. אם אני מרגיש שהוא מיצה את המוזיקה ותשומת הלב שלו עברה לעניינים אחרים – אני מבין שסיימנו. בשביל לשמור על טעם טוב צריך לדעת לקרוא קהל ולקרוא סיטואציה.

ב. בוודאי. אפילו השבוע זה קרה לי. הגעתי לבחור צעיר באשדוד ששוכב בלי לזוז 24/7. אמו אמרה לי שכל היום הוא היה מיוסר, ולא חייך פעם אחת.

שוכי גולדשטיין: "ניצלתי את הזמן שלי למצווה בצורה מקסימלית"

א. אני קודם כול שומע את הסיפור. אם זה מדבר אל הלב שלי, ואם אני מבין ומרגיש שבאמת יש כאן צורך לשמח בחינם – אני עושה את זה בשמחה.

אני אישית יותר מתחבר להגיע לאנשים חולים, אם זה בבית ואם זה בבתי חולים. פחות מתחבר למצבים שלפעמים מחפשים סיבה למסיבה – עושים אירוע גדול של סיום מסכת וכדומה, כל החברים והמשפחה באים לחגוג, ויש שם איזו בעיה קטנה, ואז רוצים להביא את המוזיקה בחינם.

כשאני הולך לחולה בבית או בבית חולים, אני משמח אותו שעה ויותר, ויודע שניצלתי את הזמן שלי למצווה בצורה מקסימלית. לעומת זאת, כשאני מגיע לאירוע ומתחילים דרשות ודברים אחרים, ואני צריך לשבת שעות עד שיגיע התור שלי – זה כבר זמן גדול שנלקח ממני. לכן אם אני מזהה שזה מקרה מוצדק, אני בדרך כלל מגיע רק לחלק מהאירוע ולא לכמה שעות.

ב. זה קורה כמעט תמיד. ב-99% מהמקרים הכול משתנה.

כשאני מגיע לבית חולים לשיר לחולים, לפעמים אפילו החולה עצמו מורדם, אבל עצם השמחה למשפחה שנמצאת סביבו כל הזמן ליד המיטה – זה כבר משנה את כל האווירה. זה נותן להם כוחות נפש עצומים.

ידוע שהרבה פעמים המצב הנפשי משפיע מאוד על הגוף, וכשזוכים לשמח – זה בהחלט יכול להשפיע גם על המצב הבריאותי ולתת לגוף כוח להתחזק.

ג. כשאני מקבל פנייה, הדבר הראשון שאני עושה הוא לשאול בבית ולבדוק שזה לא יהיה חלילה מצווה הבאה בעבירה, ושזה לא יבוא על חשבון אף אחד. אם זה עומד בתנאים האלה – אז בשמחה.

ד. לפעמים זה מגיע בזמן שקשה לך, ואתה חושב לסרב. אבל צריך לעשות חשבון פשוט: אם היו משלמים לך, גם אז היית מסרב כי פחות נוח לך עכשיו? אני אומר את זה גם לעצמי.

על אחת כמה וכמה כשמדובר במצווה נדירה, שאנחנו לא באמת יודעים להעריך את גודל הזכות שבה, ושיכולה לשנות לגמרי את מצב הרוח של החולה ושל כל הסובבים אותו – אין ספק שצריך להתייחס לזה בכובד ראש.

צביקי רנד: "הזדמנות פז שאין כמעט לאף אחד"

את היד וביקש ברכה. זה היה רגע שראיתי בחוש איך שירה יכולה להחזיר לאדם חיים.

ג. גם כאן צריך שיקול דעת. אם אני פנוי, ואם זה מתאפשר מבחינת הבית והמשפחה – אני משתדל לחטוף את המצווה. אבל בסוף יש בית, יש ילדים, ויש אחריות. לכן כשאפשר – הולכים. כשאין אפשר – צריך לדעת גם את זה.

ד. יש לכם הזדמנות פז שלא קיימת כמעט לאף אחד. כשאדם שוכב חסר אונים במיטה, או כשמשהו עובר סיפור כואב ומבקש שתבוא לשמח אותו – לפעמים חצי שעה של שירים יכולה להציל אותו ממש.

לא לכל אחד יש את הכוח הזה ביד. הקב"ה נתן לכם מתנה – תשתמשו בה. רוצו על זה.

א. מהניסיון שלי, כשמדובר בבתי חולים – כמעט תמיד זה חסד אמיתי. אין שם עניין של ניצול. אדם ששוכב בבית חולים, גם אם יביאו לו כל יום כמה זמרים, זה עדיין לא יהיה מספיק. כל אחד שמגיע מוסיף משהו, מחזק ומשפיע. לכן אם אני פנוי ומתאפשר לי, אני קופץ על המצווה.

לעומת זאת, כשמדובר בחתונות של יתומים או אירועים דומים, זה כבר יותר מורכב. לפעמים אתה מגלה שיש תקציבים של עשרות אלפי שקלים לדברים שונים, אבל דווקא לזמר או למוזיקה פתאום "אין תקציב". לפעמים זה גם חבר של החתן שהחליט שצריך עוד זמר לקבלת פנים. במקרים כאלה אני מנסה להבין תוך כדי השיחה מה באמת עומד מאחורי הבקשה. הגבול דק מאוד, וצריך לדעת "להריח את השטח".

ב. כן, ממש בפסח האחרון. קראו לי לבית חולים לבחור צעיר, חסיד כבן שלושים ומשהו, שחלה בצורה קשה מאוד. יום לפני שהגעתי עוד דיברו אם להנשים אותו, והוא כמעט לא תפקד. כשהגעתי הוא כבר קצת התאושש, אבל עדיין לא היה מסוגל לדבר.

התחלנו בשירי רגש, ואחר כך עברנו לשירים שמחים יותר. ברגע שהתחלנו להקפיץ – הוא פשוט ביקש לקום מהמיטה. הרימו אותו, הושיבו אותו על כיסא ליד המיטה, והוא תפס אותי בידיים. ראיתי איך המוזיקה מחזירה לו את הצבע לפנים. ממש כך.

בסוף הוא ביקש שאגש אליו, לחץ לי

א. כשפונים אליך לשיר בהתנדבות, כיצד אתה מזהה מתי מדובר בבקשה אמיתית של חסד, ומתי הדבר עלול להפוך לניצול של זמנך ושל המקצוע שלך?

ב. האם זכור לך מקרה מיוחד שבו יצאת לשיר בהתנדבות, וראית כיצד המוזיקה שינתה את כל המצב?

ג. היכן עובר הגבול בין עשיית חסד לבין שמירה על הבית והחיים האישיים?

ד. לסיום, מה המסר שלך לציבור המוזיקאים באשר לחשיבותה של ההתנדבות?

זו לא הנגינה, זה הניגון

**ר' שרגא פראנק מנגן בקלרינט
בחצר רשב"י כבר שנים עשרה
שנה ברצף.
הוא היה שם גם בשנים שבהן
ההר היה שומם.
ילד שחולם לנגן על הקלרינט
במירון.
פעם בשנה שנותנת לו כוח לכל
השנה כולה.**

הגבלות, גם כשנדרש להתעקש – הוא אינו מוותר על הנגינה בל"ג בעומר אצל רשב"י.

"מאז שאני זוכר את עצמי כילד, עליתי לציון רבי שמעון, שמעתי את השירה והנגינה בחצר, והייתי מרותק שם שעות ארוכות, בעיקר לבן דודי חיליק. ואמרתי לעצמי: אני רוצה לנגן קלרינט. אני רוצה לנגן בל"ג בעומר במירון. אז כמובן עוד לא ידעתי לנגן כלל, אבל המשיכה הייתה חזקה מאוד. גם הצליל המזוהה כל כך עם מירון – צליל הקלרינט של החצר – נכנס לי לכל הגוף.

במקביל, לאורך השנה, שמעתי רבות מנגינתו של בן דודי חיליק פראנק, את כל אלבומי הכליזמר שהוציא, וזה השפיע עליי עמוקות. עם השנים התחלתי לנגן בקלרינט, למדתי, התקדמתי, וברוך השם – הגעתי לאותה חצר, הפעם עם קלרינט ביד.
"אני תמיד אומר: יש נגינה ויש ניגון. במירון הניגון מדבר, לא המנגינה".

בהופעה רגילה הנגינה והמקצועיות צריכות לדבר. אדם קנה כרטיס, בא ליהנות, ואם הנגינה לא טובה הוא מתאכזב והולך הביתה. במירון זה אחרת. שם אדם לא שומע את הנגינה, הוא שומע את הניגון. הניגון מרים אותו ומחיה את כל נשמתו.

יש שעות בחצר שאין בהן הרבה מקצועיות. מנגנים ושרים, לא תמיד כולם בסולם מדויק, לא תמיד מי ששר הוא הזמר הטוב ביותר, אבל עדיין כולם רוקדים. באחדות שרואים רק במירון. חסידים, ספרדים, דתיים, חילונים, כולם יחד. כי הניגון סוחף, ולא משנה מי מנגן ואיך.

מדוע הקלרינט הוא הכלי המזוהה ביותר עם ניגוני מירון?

"מי שמכיר את ההיסטוריה של מירון יודע שמדובר במסורת של מאות שנים. פעם לא הייתה הגברה, לא היו כלים חשמליים. מה הגיע לחצר? קלרינט ותרבוקה. הדרוזים המקומיים נהגו לבוא. האמינו ברבי שמעון, והביאו איתם ניגונים. הרבה ניגונים הנשמעים עד היום במירון הגיעו משם במקורם, וכביכול גיורו. הקלרינט נהיה הכלי המרכזי לא מפני שמישהו החליט כך, אלא מפני שהוא פשוט היה שם ראשון. אבא שלי סיפר לי שהוא זוכר כיצד לפני יותר מחמישים שנה הוא היה מגיע למירון ורואה קלרינט אחד בחצר, ואנשים רוקדים, ולא היו שם עוד כלי נגינה אחרים. לאחר מכן הגיעו עוד נגנים, עוד

התפתחויות, עוד כלים, אבל הקלרינט נשאר הכלי הכי מזוהה. אני חושב שאילו החצוצרה הייתה הראשונה שמגיעה, אולי היום הכלי המזוהה עם מירון היה חצוצרה. אבל בפועל, זה היה הקלרינט."

איך אתה רואה את הקשר שבין הקהל לבין השירה והנגינה, ובמיוחד בל"ג בעומר?

"אני חוזר תמיד לעיקרון אחד: הקהל הוא חלק מהמוזיקה. ובמיוחד בקלרינט, אי אפשר קלרינט בלי קהל, ואי אפשר קהל בלי קלרינט, אחד משלים את השני."

אילו רגעים מיוחדים אתה יכול לספר עליהם מתוך שנות הנגינה במירון?

"ברוך השם, יש הרבה רגעים גדולים. שנה שעברה ניגנתי כמעט ארבע שעות ברצף, לא בכל שנה אני זוכה לנגן כל כך הרבה; לפעמים חצי שעה בלבד. אבל תמיד זכיתי לנגן. בשש השנים האחרונות אני זוכה לנגן בכל העתים שבהן יש מוזיקה בחצר הציון לאורך השנה: חנוכה, ז' אדר, ט' ובשבט, ל"ג בעומר, ובמוצאי שבת של בין הזמנים, לבחורי הישיבות. ועדיין, בכל שנה שמתקרב ל"ג בעומר אני מתרגש מחדש. מרגיש התרוממות מיוחדת. זה יום שנותן לי כוח ואנרגיה לכל השנה."

מהו לדעתך הניגון המייצג ביותר את מירון?

כששואלים אותי איזה ניגון מייצג יותר מכול את מירון, אני עונה מיד: ההורה הרגילה.

מדוע? כי זהו קונצנזוס. כל אדם שתשאל מה זו 'הורה' – יודע מיד במה מדובר. בכל חתונה, בכל מקום בעולם, כולם מכירים. גם מי שאינו מחובר למוזיקה יודע שזהו ניגון של מירון. יש עוד עשרות ניגונים יפים, אבל ההורה היא העממית, המקובלת, שכולם מכירים."

עם אילו אמנים זכית להופיע?

"ברוך השם, אני זוכה לאורך השנים לנגן עם אמנים גדולים. אני מלווה את אברהם פריד כנגן קלרינט בלא מעט הופעות בארץ, הופעתי יחד עם יעקב שוואקי ואחרים, ובמירון עצמו ניגנתי לצד נגנים רבים.

מי שמכיר יודע שבמירון החלוקה היא לפי שעות. כל נגן מקבל את זמנו בין שעה לשעתיים, לפעמים פחות. לפעמים אני עולה מעט לפני זמני ומצטרף למי שלפניי, ולפעמים אחרים מצטרפים אליי. כך יצא לי לנגן שם עם מאיר אדלר, ר' אהרלה סאמעט, כמובן עם בן דודי ר' חיליק פראנק, נחמן צוקר, שלמה מינצברג ועוד.

אבל האמת היא, גם בלי שמות גדולים, בל"ג בעומר במירון הניגון הוא העיקר, לא הנגינה. גם נגן פחות מוכר יכול להרים את כל הקהל."

מילה עבור קוראי 'זמרה' לסיום:

"לסיום, אני חייב לומר: אני מדבר עם אנשים שאינם מחוברים למוזיקה כל השנה, וכשמגיע ל"ג בעומר הם מרגישים משהו. איש לא הסביר

באמת את התופעה הזאת עד תומה, ואולי גם לא יוכל. זה משהו נשגב. ואצלי במיוחד, כל שנה חוויה אחרת. כל שנה התרגשות מיוחדת. במירון זה לא נהיה שגרה. וזה נותן לי את הכוח לכל השנה הבאה. כמו מצבר של רכב שמדליק אותי ומניע אותי קדימה".
יהי רצון שנזכה שההר יהיה פתוח לכולם, ללא שום הגבלות, ונשמח כולנו בשמחת הרשב"י – ובזכותו נזכה לכל הישועות.

תודה רבה ר' שרגא.

השירים במירון שלא נדמו

בלב הווייתה של צפת העתיקה ולאחר מכן בין סמטאותיה של תל אביב הצעירה, התהלכה דמות שהייתה שילוב נדיר של חסידות שורשית, מסירות נפש לארץ ישראל ורוח יצירה תוססת. זהו סיפורו של רבי יוסף לייב שפירא, "יקיר מירון" ואחד ממחברי השירים הידועים ביותר לכבודו של רבי שמעון בר יוחאי המושרים במירון מידי שנה בל"ג בעומר.

שורשיו של רבי יוסף לייב נטועים בסיפור גבורה יהודי. אביו, רבי נחום שפירא, היה בנו של רבי אלתר לייב, מצאצאי הרה"ק רבי פינחס מקוריץ ז"ע, שעלה לירושלים מאודסה לאחר שנמלט מציפורני השמד הקנטוניסטי בימי הצר ניקולאי הראשון. לאחר תלאות רבות, לבסוף התיישב רבי אלתר לייב בצפת והתפרנס בדוחק כמלמד דרדקי. רבי יוסף לייב, שנקרא על שם סבו, ירש את אותה עקשנות רוחנית ואהבה יוקדת לארץ.

רבי יוסף לייב שפירא זצ"ל

בצפת של פעם, היה רבי יוסף לייב דמות מוכרת, מכובדת ואהובה. הוא התפרנס ממסחר, אך היה עסוק רוב שעותיו בפעילות של צדקה וחסד וארגון חברות לימוד. רבי יוסף לייב לא היה רק תלמיד חכם הבקי במסכתות הש"ס, מרביץ תורה ברבים ובעל קורא בחסד עליון, אלא גם אמן בנשמתו. במו ידיו צייר את המקומות הקדושים ואף שרטט תוכנית מפורטת לבניין בית

רגעי השיא של חייו התרחשו בל"ג בעומר במירון, שהוא היה בין מארגני ההילולא. שם, בלבוש המסורתי של היישוב הישן, היה רבי יוסף לייב הופך למרכז השמחה. הוא חיבר שירים המושרים עד היום בהילולא, המוכרים שבהם "אשרינו מה טוב חלקנו בהילולא דבר יוחאי" ו"מה לכם פה ומי לכם פה". כשהוא אוזח במקלו

הישן, היה רוקד בהתלהבות סוחפת, מעגלים-מעגלים של חסידים ואנשי מעשה סביבו, כשהוא מלהיב את הקהל בשיריו ובסיפוריו על ימים עברו.

לאחר מלחמת העולם הראשונה, עבר לשכונת "נוה שלום" בתל אביב, בה הפך לדמות מרכזית בקהילת "קהל חסידים".

גם בעיר העברית הראשונה, לא פסק מלהפיץ תורה ולהקרין מאהבתו לכל יהודי, כשהוא נחשב כאדמו"ר בעיני אוהדיו.

רבי יוסף לייב נפטר בשנת תשי"א בגיל פ"ג. בצוואתו ביקש

לכתחילה להיקבר לצד זוגתו בהר הזיתים, אך אם לא יתאפשר הדבר ביקש להיקבר בבית החיים העתיק בצפת, מה שאכן קרה לבסוף בשל היות ההר תחת כיבוש ירדני באותה עת. הוא הותיר אחריו מורשת של חיבור בין עולמות: בין הנגינה לציור, בין ירושלים לצפת ובין מסורת הדורות לבניין הארץ המתחדשת. ניגוניו, המהדהדים עד היום במירון, הם העדות החיה ביותר לרוחו הגדולה שלא נדמה.

לפני שנצלול לפרק עצמו, חשוב לעצור ולהדגיש דבר אחד שילווה אותנו לאורך כל הסדרה.

השירה והזמרה אצל עם ישראל אינה רק "חוויה" או "מקצועיות". היא עוד דרך לעבוד את ה', לשמוח שמחה טהורה, ולרומם את הנשמה, זה הבסיס, ועליו כל שאר הדברים נבנים.

בבית המקדש, הלוויים שרו וניגנו בדרגה שאין לנו השגה בה. חז"ל לימדו אותנו, שכדי לעמוד על אותה במה ולזכות לשיר בבית השם, היה על כל לוי להתמחות וללמוד את רזי המוזיקה לא פחות מחמש שנים ברציפות, ללא כל עיסוק אחר.

עכשיו, אחרי שהנחנו את הבסיס, אפשר לעבור ולשאול את השאלה הראשונה הבסיסית:

למה בכלל צריך מקהלה? מה חסר בזמר אחד, טוב ומוכשר, שעומד על הבמה לבדו?

התשובה מתפרשת על שלושה מישורים שונים. בפרק הזה נציג את כולם בקצרה, וכל אחד מהם יקבל פרק משלו בהמשך הסדרה.

א. המישור המוזיקלי - כלי הנגינה האנושי.

המקהלה מתפקדת ככלי נגינה לכל דבר. בדיוק כפי שכלי נשיפה מוסיף לתזמורת עומק וצבע שאי אפשר להשיג בדרך אחרת, כך הקולות האנושיים, גורמים לשיר להישמע עשיר ומלא.

הרמוניה וקולות שניים:

כשחברי המקהלה שרים בקולות שונים, טרצות, קווינטות וכל מה שביניהן, ומהם נוצרים אקורדים שמעניקים לאוזן תחושה של הרמוניה עשירה ומושקעת.

עיבוי הסאונד (Pad):

המקהלה מייצרת "שטיח" ווקאלי שנותן נפח ומלאות לזמר. ללא השכבה הזאת, במיוחד בשירים שקטים ומרגשים, הסאונד עלול להישמע דל ודק.

ב. המישור האנרגטי - מנוע הבעירה של הקהל

באירוע יהודי, המטרה אינה רק הקשבה בלבד, אלא השתתפות. ושם יש תפקיד מרכזי למקהלה. גשר אל הקהל.

לרוב, אנשים מהססים לשיר לבד, אבל כשמולם קבוצה שלמה ששרה בביטחון, המחסום נופל, המקהלה נותנת לקהל את הלגיטימציה, ואת הביטחון, לפתוח את הפה ואת הלב ולהצטרף לשירה.

מה תפקידה של המקהלה באירוע?

פרק ראשון

עוגן של קצב וסולם:

קהל גדול נוטה, מטבעו, לשרבב את הקצב ולסטות מהסולם. המקהלה מתפקדת כמגדלור ושומרת על כולם באותו מרחב מוזיקלי, כך השירה הציבורית נשמעת כאחת, מלוכדת ומכוונת, לא כהמון סוער.

הרמת האנרגיה:

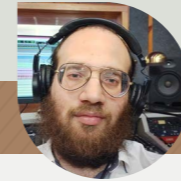
בשירים קצביים ומלאי עוצמה, כוחה של מקהלה שלמה, הנשימה המשותפת, הנפח, הביטחון, מייצר מומנטום שאף זמר סולן, מוכשר ככל שיהיה, אינו יכול ליצור לבדו.

ג. המישור הויזואלי - נראות, יוקרה ומעמד.

נודה על האמת: יש גם ממד שנוגע לעין, לא רק לאוזן. במה שעליה עומדים ארבעה-חמישה חברי מקהלה, ועומדים מסודרים בשורה ועומדים בסדר, נראית אחרת לגמרי. היא מעניקה לאירוע תחושה של מעמד רציני, של כבוד, של אירוע עם גב מקצועי. הקהל קולט את זה עוד לפני שנשמע תו אחד.

זו שפה ויזואלית שהאדם מפרש אוטומטית. ולפעמים, הרושם הראשון הוא שמכין את האוזן לשמוע.

איזה נושא בעולם המקהלות מעניין אתכם במיוחד? כתבו לנו – ונשמח להרחיב עליו בגיליון הקרוב.

כשהשמיים הם התקרה: סודות הסאונד בשטח פתוח ובחללים גדולים

מהם האתגרים המרכזיים מבחינת סאונד באירוע שמתקיים בשטח פתוח לעומת אולם סגור?

האתגר הוא לזכור להזמין תוספת הגברה, מכיוון שבשונה מאולם סגור שבו יש החזרים והמוזיקה מהדהדת מאלוה, בשטח פתוח הסאונד מתפזר ונעלם וצריך יותר להגביר. לדעת, בשטח פתוח דווקא יש תוספת רגש מעצם העובדה שאנחנו בטבע, ומשמיעים מוזיקה בקולי קולות, ומחברים יותר לבריאה ולבוראה

כיצד גובה תקרה גדול או חלל גבוה ישפיע על פיזור הצליל ועל תחושת העוצמה אצל הקהל?

חוקי החזרים של הצליל יוצרים שתקרה גבוהה תתאים יותר לחזנות, או למוזיקה קלאסית, עקב הריוורב הארוך נטול התדרים הנמוכים (שנשמע כמו פד) ומצלצל יפה ומושלם. לעומת זאת בחתונות, או בכל רחבת ריקודים אחרת, דווקא תקרה נמוכה נחשבת למכפילת עוצמה, מכיוון שהסאונד שחוזר במהירות אפסית מהתקרה, מוסיף נופך ועוצמות.

אילו התאמות מקצועיות נדרשות במיקום הרמקולים והסאבים כאשר מדובר במבנה גבוה או מתחם פתוח?

שאלה יפה, בגלל שב-2 המקומות האלה המחנה המשותף הוא שהסאונד נעלם, העצה היא להשתמש במערכות Line Array, ולכוון אותם בעוצמה אל הקהל. במתחם פתוח יצטרכו תוספת רצינית של סאבים.

כיצד רוח, מזג אוויר ורעש סביבתי משפיעים על איכות הסאונד באירוע חוץ?

רוח, בין כל מה שהיא מעיפה, הא גם מעיפה פיזית את גלי הקול, שהם בריאה פיזית, ויוצרת כאוס ובלגן בסאונד. אבל בתשובה הקודמת סידרנו גם את זה ב-80 אחוז.

על מה תרצו לקרוא במגזין הבא? כתבו לי

מושג מוזיקלי / PRE DELAY

פרה דיליי הוא הזמן שלוקח לצליל לנסוע מהמקור אל המשטח הקרוב ביותר (קיר או תקרת אולם) ככל שהחלל גדול יותר, לוקח לצליל יותר זמן לחזור מהמשטח, והפרה-דיליי גדל. בלייב, הפרמטר הזה יוצר אצל המאזין תחושת גודל ומרחב. במיקס, אנחנו משתמשים בו כדי ליצור "מרחק נשימה" בין האמן לבין האפקט: פרה-דיליי של כמה עשרות מילי שניות ימנע מהריוורב להתלבש על השירה ולטשטש אותה ובכך נאפשר לאמן להשאר ברור וקרוב לאוזן, בעוד שהחלל המלאכותי נפתח רק רגע אחריו.

יעקב שוואקי, בן-גבג

דדי גראוכר

מרדכי בן דוד ויידל ורדיגר

אברהם פריד ויצחק מאיר הלפגוט, סעודניו

נשמח לקבל מכם הערות, הארות ותיעודים נוספים, ככל שיש ברשותכם

ר' יענקי לוינגר | HH7157676@GMAIL.COM

ואהבת לקולו כמוך

או מפשיט, מאט או מאיץ.

לא כך המקהלה. מקהלה ששרה יחד חייבת להיות "כאיש אחד בלב אחד". היא חייבת להיות מקצועית ומדויקת, מאומנת ומהוקצעת על כל 'קוועטש' (דגש) ומהלך. במקהלה, כל זליגה קטנה או קול שפורץ החוצה מההרמוניה, מפרים את האיזון.

לעיתים, לילד במקהלה יש פרשנות משלו לקטע המרטיט של "שערי שמיים פתח...", לאחר בוער לשיר חזק יותר בקטע הגבוה של "ואזכה לראות בנים...". אך כאן נדרשת היכולת להשתלב, להיות חלק ממארג שלם, לשיר יחד באותו משקל והיגוי בדיוק, וממש לנשום יחד באחידות נפלאה.

היופי המרהיב של המקהלה נולד בדיוק כאן: היכולת של קולות שונים להישמע כצבע קול אחד, אחד ומלוכד. זוהי האחדות המוזיקלית בשיאה - כשאנו לומדים להקשיב לחבר שליחנו לא פחות ממה שאנו משמיעים את קולנו שלנו.

שנזכה כולנו להרמוניה אמיתית ומושלמת, באהבת ישראל ובשירה אחת גדולה.

ל"ג שמח לכולם!

'חסידימלעך' באולפן הקולות

לכבוד ל"ג בעומר, אנו צועדים השנה בסימן "ואהבת לרעך כמוך". כמאמר התנא רבי עקיבא - זהו כלל גדול בתורה. עם ישראל כולו מתאחד בשמחה עילאית, בשירה ובריקודים, בקדושה ובסילודין סביב המדורות לכבוד התנא הקדוש טבעי שנדבר על אחדות. אך מכיוון שבבמה מוזיקלית עסקינן, הבה נצלול אל אחדות מסוג אחר: אחדות הקולות בשירה.

מה קשה יותר: סולו או מקהלה?

במבחני ההתאמה (ה'אודישנים') למקהלת הילדים "חסידימלעך", אני אוהב להציב בפני הילדים החדשים שאלה שמעוררת תמיד פולמוס מרתק: מה מורכב יותר - שירת סולו יחיד, או שירת מקהלה?

הילדים, שענייהם נוצצות מהתרגשות, עונים לרוב בביטחון: "בוודאי שסולו! לעמוד לבד מול הקהל זה הרבה יותר מפחיד ומחייב". אך התשובה האמיתית, זו שבונה אמנים אמיתיים, היא הפוכה בתכלית. שירת מקהלה היא אתגר מקצועי גדול יותר. וכדי להמחיש זאת, אני משתמש ב"אתגר הכיסא והבקבוק".

אני מניח בקבוק מים על כיסא ומבקש מילד אחד להעבירו מקצה החדר לשני מבלי שהבקבוק ייפול. הוא מבצע זאת בקלילות. אז, אני קורא לחמישה ילדים ומבקש מהם לבצע את אותה משימה - יחד. פתאום, המלאכה הופכת למורכבת. הבקבוק מתנדנד. כדי שהמשימה תצליח, נדרש תיאום אבסולוטי: חייבים ללכת באותו הקצב, אם אחד ירים את הכסא גבוה מדי, הבקבוק יפול, אם השני ימהר המשימה תיכשל. ברגע אחד, הם מבינים את המשמעות של אחריות הדדית, ומפנימים את האתגר לעבוד כצוות מאוחד.

שירת מקהלה - כאיש אחד בקול אחד

זהו הנמשל המדויק לשירת המקהלה. שירת מקהלתית אולי נשמעת קלה וכיפית, אך היא מאתגרת יותר מכל סולו. הזמר הסולן אמנם עומד בקדמת הבמה, אך הוא אינו מוגבל; הוא מנווט את השירה כאוות נפשו - מאריך או מקצר, מסלסל

הגעת ליעד, צברת הון, ועדיין משהו לא עובד?

אתה צריך לשנות משהו מבפנים!

סמינר משנה תודעה בחו"ל לבעלי הון ועסקים
מספר מקומות קטן ומוגבל!

הון. שלוה. הון.
מדע העושר עם ר' יואל קאהן

לפרטים נוספים ולהצטרפות לחץ על המודעה

ר' אברום לייב בורשטיין | BRLEZMERB@GMAIL.COM

המוכנה מראש, ים ברכות ושפע איחולים וטעימות לקח וליקר בננה של יקבי ציון סביבי. אני משום מה רוצה צעצוע שאבי יקנה לי!

איפה יש צעצע בכפר נידח בין שממות ויערות?

ובכן עברנו ליד הקיוסק של טלר, מבחוץ היה תלוי כמה צעצועים, עיני צדה בארנבת אדומה לבנה והתקשתי שאני חייב את זה!! אבי ניסה לקנות אותי בזוטות אבל לא הסכמתי. הוא נאלץ לרכוש לי את זה בכסף מלא, טלר היה גובה מחיר מלא על כל כוס מים, בקבוק זעיר של קולה, נייר טישו, מקל אוזניים, ממחטה. הוא הגיע מרומניה והתיישב במירון, וניהג עם אשתו את הקיוסק ביד רמה ובתקיפות במחיר מלא.

אבי השכיב אותי בחדר של זידע לישון,

ויצא לחנוג ולרקוד עם חבריו והקהל העצום, לא אשכח שהתעוררתי ואני מוצא את עצמי בחדר נעול. פתחתי את דלת העץ העתיקה, וגם שער הברזל היה נעול,

התחלתי להטיח רגלי ולבעוט ולהתאגרף בשער העץ, בזמנו הקהל לא היה גדול, מהר מאוד אתרו את אבי והוא פתח את הדלת ושחרר אותי מהחדר והכניס אותי לריקודים.

אז אבי העלה אותי על כתפיו, וכולם סביבי וסביב ילדים כמוני בעלי שמחת החלאקה רקדו ושרו, בר יוחאי, ואמרתם, הקהל שר, והתזמורת ללא ההגברה נשמעה ושוולבה כשמן המשחה בנעימות מעוררת רגשות נבואה, (כדאי לדעת, שבאותם ימים שמיעת מוסיקה לא היה ענין זמין, היה טייפ ענק למתי מספר של אנשים, שהיו מפעילים אותו רק לרגל ענין מיוחד, אני כירושלמי שגם בחתונות אין מוסיקה זה היה נדיר עוד יותר).

לכן לא היה צריך הגברה, לא היה צריך זמרים, הקהל היה זמר, ולא היה צריך להביא "זמר מפורסם" להלהיב את הציבור.

מידי פעם היה נעמד מישהו על חבית ומעורר את בציבור בשירת בר יוחאי כאדם פשוט, אפילו המנגן היה אברום סגל שהיה סבל בחיפה. לא היו במות ענק עם פעולות הדלקה מעוררי פופולריות ותחרות עמידה בקדמת הבמה, אז היו כולם, אבל כולם, באים רק למען כבוד הצדיק הרשב"י זה היה ההיילולא שלו נטו, וכל זר לא קרב אל הקודש לעשות לעצמו ולחסידיו שם בארץ.

בהכנסת אורחים למטה, יוסי גילי והגבאיות חנה לבל ועוד הכינו תקרובת משביעה, פיתה עם חמוצים, כוס פטל, לא היה מושג של חד פעמי, הכוסות נשטפו, הפיתות חולקו, האכילה הייתה כמו ביציאת מצרים מתניכם חגורים מקלכם בידכם וחוזרים לשיירה ולריקודים.

עם החמורים ששכרנו משכם", וכך מרגיע בעיקר את עצמו.

והנה כבר מתחילים לעלות את ההרים התלולים של מירון. הנוסעים שעדיין היו רדומים התעוררו, אחרי 7 שעות טלטול ומעברים בין טקסי לאוטובוס אחד ומשם למשנהו.

אברהם חשין אברך צעיר עדיין קם ומתחיל בקול חזק: נהלל נודה ונהלל!

כריזמה של גבאי מוכר עליות מוצלח פועלת על כולם. השיר הזה מבוסס על טקסט קבוע ועל תוספות אקטואליות לפי הציבור כגון: בזכות רבי שמעון נהלל נודה ונהלל, כולם עונים: נהלל נודה ונהלל... בזכות הצדיקים נודה ונהלל וכו',

ואז עובר ומקריא שמות הנוסעים: בזכות רבי משה בורשטיין נודה ונהלל, כמוכן שילדי בורשטיין יענו בקול: נהלל נודה ונהלל... פונה למשפחה הספרדייה: בזכות חכם זכאי נודה ונהלל, והפעם כבר זוכים לקולולולו מחרישת אוזניים מהסבתא ואם הילדים...

והנה..... מגיעים לתחנה למטה, משם יש שביל כורכר ללא זפת עד למעלה לציון ולהיכל.

מורידים את הדברים, עליצות שמחה ומצברוח אופף את כולם! כולם עוזרים לכולם לסחוב, להוריד, להרגיע תינוק, לדחוף עגלה, וכך עולים במעלה ההר. מכל צד יש אוהלים עמוסי תקרובת, ומשפחות מזרחיות שבמשך דורות באים לתקופה של כמה שבועות כולו הדא בשל סאדיק.... הצאן ובקר ישחט להם, ריח הארק והבהמות עם קולות השירה מתערבבים וכולם עולים בחצי ריקוד על למעלה.

משפחתינו בורשטיין, הולכים מייד לחדר של זידע, שקיבל ממשד הדתות, אחרי שבמשך שנים היה שובת וישן במערה ליד הציון מידי שבת שניה, כשכפור אימים ושריקות רוח מהחלונות הפרוצים בחורף או חום אימים בקיץ וים זבובים ויתושים שדגרו במעיין מגידו למטה, ועטו על פגרי שאריות הקורבנות ששחטו למען הצדיק. ובחדר הזעיר הזה, שני דליים, האחד מלא מים זכים שסחבו מברז ממרחק, השניה ריקה לשם יטלו ידיים במשורה.

אחרי מנוחה, אבי רבי חיים ז"ל מוציא אותי מהחדר ומגיש את ראשי לחברים ונכבדים ליטול איש בתורו משערות ראשי המוכנסות בסילודין למעטפה

חדרים לאורחים ושירותים שבנו חסידי ברסלב עבור הכנסת אורחים ר' יונה לבל ורבי ראובן שפניר לפני קרוב למאה שנה

תמונות מהחלאקה שלי תשל"ה ליד חדר מס' 3 של הסבא ר' משה בורשטיין זצ"ל

כשמירון היה שייך לרבי שמעון...

ל"ג בעומר במירון לפני הדרדור לתעשיות ומלחמת רמקולים.

שנות ה-ל' וה-מ' (שנות השבעים והשמונים למנינים)

מירון היה כפר חדש יחסית, מושב של דתיים שבחרו במקום כישוב ציוני עם מטעים ולולים ועבודה חקלאית, קליקה סגורה של סרוגי מפא"י מתנועת המזרחי, במשך השנים הם יחליפו את הלולים והמטעים לחדרי אירוח ברמה מינימלית ויגבו עבור כל מיטה טבין ותקילין מהחרדים הלא תורמים למפעל הציוני.

היעד נבחר עקב כיבושו בידי המתיישבים הראשונים שהיו בחטיבה 7 שכבשו את הכפר בתשרי תש"ט. ללא קשר ואולי אפילו למרות קיומו של הציון הקדוש של הרשב"י במעלה ההר, עם המבנה הגדול מתקופת האר"י הקדוש במירון תלמידו הרב גלנטי האמיד, חצר גדולה עם היכל גבוה מעל הציון וחדרים מעליהם למגורי החכמים בתוך יערות השממה המסוכנות מסביב של אותם הימים.

בשנת תשל"ה 1975 כשהייתי בגיל שלוש, יצאנו לערוך לי חלאקה במירון.

ר אברום סגל קלרינטר במירון, עם הציבור שהגיע לכבוד הרשב"י בהם ערבים ודרוזים ויהודים מסוריה ולבנון.

ושרים.

והנה מרחוק רואים רכסי הרים: הנה הג'רמק!! צועק נער אחד, מה פתאום! מהסים אותו הבוגרים, זה הר שלפני הרי מירון... והאוטובוס מתחיל לערוך הקפות במעלה ההרים, הכביש צר, כל עוד אין רכב ממול זה עוד מתנהל רגיל.

כשמשאית תנובה גסת ממדים נעה ממול, האוטובוס נצמד לשולי הכביש הצר והתהום פעורה לכולם, מפחידות את הנוסעים, שנזכרים בסיפורים של אסונות חלילה,

מקדימה צועק מפוחד אחד המבוגרים: "בזכות רבי שמעון אין מה לפחד!!! מה קרה לכם?? הכבשים מפחדים להם שם, אני כבר 50 שנה נוסע למירון עוד

ל"ג בעומר

עין טובה, והמנגינה שמאחורי הניגון

ימי ספירת העומר הם ימים של חשבון נפש. ימים שבהם עם ישראל זוכר את תלמידי רבי עקיבא, אותם אלפי תלמידים גדולים שלא נהגו כבוד זה בזה, ועל כן נענשו. ואז מגיע ל"ג בעומר, היום שבו פסקו מלמות, היום שבו האור מתחיל לבקוע מתוך האבל, והשמחה חוזרת לפעום.

חז"ל גילו לנו שהשורש של חוסר הכבוד הוא פעמים רבות עין רעה. לא דווקא שנאה גלויה, לא מריבה קולנית, אלא משהו דק יותר: קנאה קטנה, צרות עין, חוסר יכולת לשמוח בהצלחתו של האחר. וכשאת עין טובה, אין מקום אמיתי לכבוד.

זה בדיוק המסר של ל"ג בעומר.

להפסיק עם עין צרה. להפסיק לשאול למה הוא הצליח ואני לא. להפסיק לחפש רק ביקורת. להתחיל לפרגן. להתחיל לראות טוב. להתחיל לתת מקום לאחר.

כי עין טובה לא שייכת רק לבית המדרש, היא שייכת לכל מקום, ולענייננו גם לפלייליסט.

כשאנחנו מפרגנים לאמן, אנחנו לא רק מחזקים אותו. אלא מתקנים משהו בעצמנו. אנחנו נעשים אנשים טובים יותר, רחבים יותר, שמחים יותר בהצלחת הזולת.

בימים שבהם מדליקים מדורות ומרבים אור, אפשר להדליק עוד אור קטן, **אור של פרגון.**

אז בפעם הבאה שאתם שומעים שיר חדש שנגע בכם, אל תמשיכו הלאה בשקט. תגיבו. תשתפו. תכתבו מילה טובה.

יכול להיות שבאותו רגע נתתם כוח לעוד שיר להיוולד.

זכותו של רבי שמעון בר יוחאי תגן עלינו, ונזכה להרבות אהבת חינוס, עין טובה וניגונים טובים. **אמן.**

ספרי המוסר והחסידות מדברים שוב ושוב על התיקון: להרבות עין טובה. ללמוד לפרגן. לשמוח כשטוב לשני. לתת מקום לאחר להצליח. להביט בטוב שיש בזולת ולא רק במה שחסר לנו.

ואם נעבור לרגע מעולם הישיבות והספרים להבדיל אל עולם המוזיקה, נגלה שזה נוגע גם שם מאוד.

בארבעת השבועות האחרונים עולם המוזיקה היה שקט יחסית. ימי הספירה, אווירה מאופקת, פחות הוצאות חדשות. אבל עכשיו, עם כניסת ל"ג בעומר והימים שלאחריו, נפתחים הסכרים. שירים חדשים, קליפים, קאברים, פרויקטים מוזיקליים, הכול מתחיל לזרום בבת אחת.

מאחורי כל שיר כזה עומד אמן. לפעמים זמר מוכר, לפעמים יוצר צעיר בתחילת הדרך. אבל תמיד יש שם לב פעום. שעות של הקלטות, כסף שהושקע, מחשבות, התלבטויות, לילות בלי שינה, רצון לגעת באנשים.

ואז מגיע רגע האמת: השיר עולה.

יש מי שחושב שהכול נמדד רק במספרים, צפיות, השמעות, נתונים. אבל

סיפור קטן על עטיפה גדולה

הרעיון הוא לומר בלי מילים: הילדים הם ההמשך. הם הפירות. הם העץ שמכה שורשים, צומח ומביא חיים וברכה לעולם. מעבר לעבודתי כמעצב גרפי, אני מופיע כבר שנים כקלידן בחתונות ואירועים, כך שהחיבור לעולם המוזיקה מלווה אותי לא רק מהסטודיו אלא גם מהבמה עצמה.

באותו ערב שבו השיר יצא לאור, ניגנתי בחתונה, ובאלם הסמוך הופיע מוזיקאי מפורסם, שבאותה תקופה ציפה כבר כמה שנים לזרע של קיימא. הוא פגש אותי ואמר לי משפט שאינני שוכח עד היום:

'מאיר, העטיפה שעשית לשיר 'לראות בנים' ריגשה אותי כל כך, שעוד לפני ששמעתי את השיר כבר התחלתי לבכות. התמונה בלבד הציפה לי את כל הרגשות וחיברה

אותי לציפייה שלי ושל רעייתי לילדים...'

באותו רגע הבנתי שהעטיפה עשתה את העבודה שלה. היא לא רק קישטה את השיר, ולא רק שימשה כתמונה להפצה. היא הצליחה לפתוח שער לְרָגֵעַ, להכין את הלב, ולחבר את הצופה לסיפור עוד לפני הצליל הראשון.

זה בדיוק הכוח של עטיפה נכונה: כשהיא מדויקת לשיר, ללחן, למילים ולנשמה שמאחוריהם - היא כבר מתחילה לספר את הסיפור בעצמה.

אגב... אותו מוזיקאי נושע בשנה שלאחר מכן.

כדי להמחיש עד כמה עטיפה של שיר יכולה להיות משמעותית, הנה סיפור קצר: לפני כשנתיים פרסם הזמר שמוליק קליין שיר חדש בשם **'לראות בנים'**! את השיר הלחין מענדל ראטה, עיבד יהודה גלילי, השיר עסק בנושא רגיש ומטלטל: הכאב והגעגוע של זוגות המצפים להיפקד בזרע של קיימא.

המילים והאווירה של השיר נגעו בחלום הפשוט והעמוק כל כך

- לראות ילדים סביב שולחן שבת, לשמוע אותם שרים 'שלום עליכם', ולהרגיש את המשכיות הדורות בתוך הבית.

בתוך זמן קצר, השיר תפס מקום של כבוד בעולם החתונות, בעיקר ברגעי חופה וקבלת פנים, והפך לנכס צאן ברזל במוזיקה החסידית.

כששמוליק פנה אליי לעצב את עטיפת השיר,

היה ברור לי שלא מדובר בעוד עטיפה... הרגשתי צורך למצוא דימוי שיצליח לגעת בנושא בעדינות וברגישות יתר.

אחרי מחשבה, התבשל הרעיון: תינוק קטן בעריסה, סל, שמתוכה צומח ועולה עץ גדול ומואר. השורשים יורדים אל תוך הסל, הענפים מתפשטים למעלה, ומסביב - פרחים, אור רך ואווירה נקייה, כמעט חלומית.

העץ מסמל את ההמשכיות, את הדורות, את הפירות שעוד יצמחו. התינוק שבמרכז הוא לא רק דמות מתוקה או אלמנט מרגש, אלא הלב של הסיפור: החלום שממנו צומחים בית, משפחה, שורשים ופירות.

נתחיל בהיכרות קצרה...

שמי מאיר קליין, בעלים של סטודיו 'זעירא' למיתוג ועיצוב גרפי, עם ניסיון רב ומאות פרויקטים בתחומי הפרסום והמיתוג בדיגיטל ובפרינט.

בסטודיו אנו מבצעים עבודות מיתוג ופרסום לעסקים, חברות ומוסדות, קמפיינים שיווקיים, ערבי התרמה ודינרים, פרוספקטים ומגזינים, חוברות ועיתונים.

חלק משמעותי מפעילות הסטודיו מתמקד גם בעולם המוזיקה: עיצוב לוגו ומיתוג לתזמורות, זמרים וקלידנים, וכן עיצוב עטיפות ובאנרים לקליפים, ערוצי יוטיוב, פלטפורמות דיגיטליות ועוד.

בפינה הזאת אשתף בס"ד תהליכי עבודה, טיפים ורעיונות עיצוביים מעולם העיצוב למוזיקה.

בטור הפותח אני רוצה לעסוק בעטיפות הקליפים והסינגלים - ובחשיבות שלהן בעולם המוזיקה כיום.

במהלך השנים יצא לי בס"ד ללוות זמרים, קלידנים ומפיקים בשלבים שונים בקריירה - מהסינגל הראשון ועד ניהול מותג מוזיקלי שלם. דבר אחד חזר על עצמו כמעט בכל פעם: ההבנה שעיצוב עטיפה הוא לא שלב טכני בסוף התהליך, אלא חלק מהותי מההשקה.

כשהקליפ יוצא לאוויר העולם, הוא לא מופיע בחלל ריק. הוא נוחת לתוך פיד עמוס, לתוך קבוצות מלאות תכנים, ולאטרי מוזיקה שמתעדכנים ללא הפסקה. בתוך כל זה, האמן המבצע רוצה למשוך את תשומת לב הקהל לתוכן שהעלה. ובסדר הדברים, קודם כל הקהל רואה את השיר מופיע - ורק אחר כך בוחר אם להיכנס או לדפדף הלאה. רק אם משהו בתמונה עוצר אותך, הוא ייתן לזה צ'אנס.

לא מעט פעמים אני נתקל בקליפים מצוינים שמופצים עם תמונה אקראית מתוך הווידאו, או גרוע מכך - בלי עטיפה בכלל. המחשבה היא שהשיר ידבר בעד עצמו. בפועל, זה כמעט לא קורה.

קליפ בלי עטיפה מוקפדת נראה זמני, חובבני ולא ממותג - גם אם ההפקה המוזיקלית הושקעה עד הפרט האחרון.

עטיפה טובה ממלאת שני תפקידים מרכזיים.

• הראשון: משיכה מיידית בזמן ההפצה. ביום ההשקה, כשהקליפ מתפרסם בקבוצות, באתרים וברשתות, התמונה היא זו שעוצרת את הגלילה. היא זו שגורמת לאנשים לעצור רגע ולתת צ'אנס.

• השני עמוק יותר: בניית זהות לאורך זמן. בערוץ יוטיוב של זמר, כל קליפ מצטרף לקודמיו. כשיש שפה גרפית ברורה - צבעונית מזהה, טיפוגרפיה עקבית, סגנון צילום קבוע - נוצר מותג. הערוץ נראה מקצועי, מגובש, כזה שיש מאחוריו יד מכוונת. כשאין שפה כזו, מתקבלת תחושה אקראית, גם אם המוזיקה עצמה איכותית מאוד.

עיצוב עטיפה נכון לא בא לגנוב את ההצגה מהשיר. להפך - הוא נועד להכין את הקרקע. לרמוז על האווירה, לשקף את הסגנון, לייצר ציפייה. שיר שמח צריך להיראות חי, בעוד ששיר רגש צריך לנשום שקט. שיר קצבי לא יכול להיראות סטטי.

למעשה, אם נרצה להגדיר את משמעות העטיפה של הקליפ, אפשר לומר שהעטיפה היא תעודת הזהות הוויזואלית שלו.

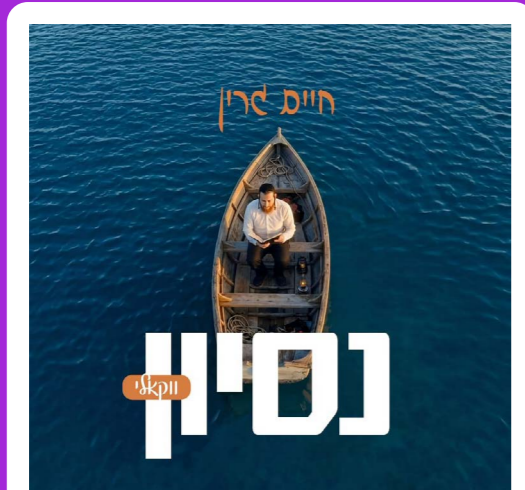
בעולם שבו הכול מתחיל במבט - עטיפה טובה היא מה שגורם לקהל לעצור רגע.

מניסיוני כמעצב שפועל יום-יום בשטח אמשיך בס"ד לשתף בטורים הבאים: איך מתרגמים מוזיקה לתמונה, איך ניגשים לקונספט, כיצד טעויות קטנות בעיצוב עלולות לפגוע בקליפ עוד לפני שנשמע הצליל הראשון. כמו"כ נעסוק בתחום המיתוג והלוגואים, ובכל מה שמעניין, מתחדש ומתפתח בעולם העיצוב הגרפי למוזיקה.

לשאלות, תגובות והארות - מוזמנים לשלוח למייל המופיע למעלה.

המונטעמעיט ביותר צולאזן זמירות

נסיון

נסיון 4 - וואקלי
חיים גרין

ארי קראוס ומקהלת חסידימלעך
מלך ברחמיו

יונגערליך
קלאנגען און געזאנגען

ניתאי הארבלי

ניתאי הארבלי - וואקלי
שמוליק קליין

השיבנו

השיבנו
דובי אילוביץ

הכל קול 3

הכל קול 3
משה יחזקאל וויס

כדי שיטהרו

כדי שיטהרו
מענדי ויזעל

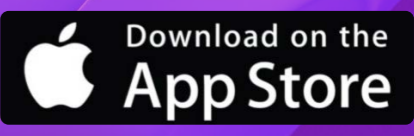
המלמד תורה

המלמד תורה
אהרלה סאמעט ואבי אילסון

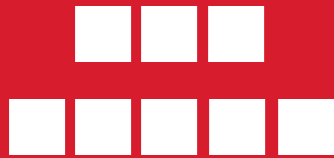
מגידות

מוטי אילוביץ

מה שם השיר שמילים מתוכו רמוזות בתמונה זו?

* הריבועים מסמלים את מספר המילים והאותיות של שם השיר

לשליחת תשובה לחצו כאן

בין פותרי החידה יוגרל חידון של "מי בראש" לבת מצווה

כמו

אבא איפה אתה?

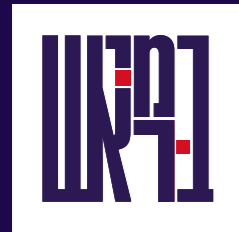
פתרון החידה מהמגזין הקודם, שם השיר הוא: "באה השמחה" של שמוליק סוכות

והזוכה בהגרלה שנערכה בין פותרי החידה: תמר t0556714282@gmail.com

תוכנית הקליקרים המדליקה של מי בראש

תכנית קליקרים חכמה שתוציא את הקהל עם אש בעיניים!

או לחצו כאן! 050-416-0987 mibarosh1@gmail.com

מי בראש • לשחק חכם • לצאת מהריבוע

מוזיקה זה לא תחרות

תקשיב טוב רגע.

כולכם מכירים את הרגע הזה.

אתה רואה מישהו...

התחיל אחריו, פחות מוכשר ממך (לפחות ככה אתה מרגיש),

ופתאום - בום.

אירועים, פרסום, נוכחות.

ומה קורה בפנים?

לא נעים להגיד... אבל משהו מתכווץ.

"איך הוא הגיע לשם?"

"למה הוא ולא אני?"

עכשיו בוא נדבר אמת:

הבעיה היא לא הוא

הרבה אמנים חושבים שהשוק סגור.

שיש "מקום אחד".

שאם מישהו תפס אותו - נגמר.

אבל זה שקר.

זה לא שהוא לקח לך מקום.

זה שאתה עוד לא תפסת את המקום שלך.

וזה הבדל ענק.

מוזיקה זה ביטוי

שני זמרים יכולים לשיר אותו שיר,

ואחד יגרום לאנשים לבכות

והשני... יעבור לידם.

למה?

כי זה לא הקול.

זה האדם שמאחורי הקול.

וזה משהו שאי אפשר להעתיק.

אז מה הקשר לזואהבת לרעך כמוך?

המצווה הזו לא מדברת רק על להיות "בן אדם טוב".

היא מדברת על תודעה.

אם אתה באמת מבין שיש לך מקום בעולם -

אתה לא מפחד שמישהו אחר יצליח.

ואז קורה משהו מטורף:

אתה מתחיל לפרגן.

לא בכאילו.

לא מהפה ולחוך.

באמת.

פירגון זה לא חולשה - זה עוצמה

אמן שמפרגן:

לא מפחד שיגנבו לו

לא מסתכל כל הזמן לצדדים

לא חי בהשוואות

הוא עסוק בדבר אחד:

להביא את עצמו.

ואתה יודע מה הקטע?

דווקא הוא מתקדם יותר מהר.

למה?

כי אנשים מרגישים אותו.

רוצים לעבוד איתו.

ממליצים עליו.

לסיום

אף אחד לא לוקח לך את המקום.

המקום שלך מחכה לך.

אבל הוא לא יפתח דרך קנאה,

לא דרך פחד,

ולא דרך השוואות.

הוא נפתח רק כשאתה מבין:

יש בי משהו שאין לאף אחד אחר.

וברגע שאתה חי את זה -

אתה יכול סוף סוף לקיים באמת

את מה שכתוב:

ואהבת לרעך כמוך

לא כסיסמה.

כדרך חיים.

הירושה

בכל משפחה יש דברים שעוברים מדור לדור

חלקם ברורים: שם משפחה, מנהגים, סיפורים.

ויש דברים שעוברים בלי שמזכירים בכלל. אחד מהם הוא היחס לכסף. לא כמה היה. לא כמה נשאר. אלא מה כסף מעורר בבית.

האם הוא מעורר שקט - או דריכות.

האם הוא היה נושא פתוח - או נושא שנוגעים בו בזהירות. האם הוא סימן ביטחון רגיש - או אזור רגיש.

ילד לא לומד על כסף דרך הסברים. הוא לומד דרך טון.

דרך אנחה קטנה כשמדברים על הוצאה. דרך שתיקה קצרה מדי אחרי שיחה על עבודה. דרך המתח הבלתי נראה סביב החלטה.

משפטים קטנים נטמעים: "לא מבוזזים סתם." "צריך לחשוב פעמיים." "מי שיש לו - לא תמיד רגוע." "עדיף לא להסתכן."

המשפטים האלה לא נשמרים בזיכרון כמידע. הם הופכים לאינסטינקט.

וכשהילד הזה גדל,

והוא כבר לא תלוי באיש, והוא מרוויח בעצמו, הוא בטוח שהוא פועל לפי היגיון.

אבל לפעמים הוא פשוט ממשיך.

הוא מתכווץ מול הוצאה - לא תמיד בגלל הכסף. אלא בגלל ההסבר שזה אזור לא בטוח.

הוא נאחז בהצלחה כלכלית - לא תמיד בגלל הכסף עצמו. אלא בגלל ערך שנמדד בבית דרך הישג.

הוא לא מגיע לבד לקשר. הוא מגיע עם הירושה הזאת.

עם האווירה שספג.

עם הסיפור שלא סופר במילים - אבל הורגש היטב.

נוצרת מערכת חדשה. שני אנשים מדברים על תקציב, אבל ארבעה דורות יושבים בשקט מאחוריהם.

לא כדמיונות. כתחושות.

דור שחוה חוסר. דור שחיפש יציבות. דור שנהר.

דור שהוכיח את עצמו דרך הצלחה.

התזו הפנימי

מאחורי הקלעים: הבטחתי אני לא רוצה לחיות כמו שגדלתי.

אני לא מוכן.

לא לחיות בפחד.

לא לחיות בלחץ. לא לחיות בתחושת מחסור.

הוא מבטיח:

אצלי זה יהיה אחרת. הוא ילמד.

הוא יתפתח.

הוא יתנהל אחרת.

הוא יחשוב אחרת.

ולפעמים - גם מצליח.

המספרים משתנים.

ההתנהלות משתנה.

הסגנון משתנה.

אבל משהו עמוק יותר דומה.

כי לא הסיפור החיצוני הוא זה שעובר מדור לדור. המנגנון עובר.

הדרך שבה מגיבים לכסף. הרגישות.

הדריכות.

האופן שבו שינוי קטן גורם

לאיום גדול.

קורה דבר מבלבל:

אדם שגדל במחסור - יכול לפעול בשפע,

ועדיין לחיות בתחושת חוסר.

אדם שגדל בלחץ - יכול לבנות יציבות,

ועדיין לפעול מתוך דריכות.

ואדם שמבקש להיות "ההפך" - מגלה שהוא לא יצא מהמערכת,

אלא רק החליף צד בתוכה.

למשל:

אדם שגדל בבית שבו כל שקל נשמר,

וכל הוצאה לזוטה במתח,

מחליט שהוא לא חי ככה.

הוא אומר לעצמו:

אני לא מפחד מכסף.

אני לא חי בצמצום.

אני לא נהיה כמו ההורים שלי.

והוא הולך לצד השני.

מוציא בקלות.

משקיע מהר.

קופץ על ההזדמנויות.

לא עוצר לבדוק כל צעד.

בהתחלה זה מרגיש נכון. חופשי. משוחרר.

אבל לאט לאט - ההפקה הופכת לגדולה מדי.

הוא לוקח על עצמו יותר ממה שהוא יכול להכיל.

נכנס לעסקה שלא באמת בדק עד הסוף.

מוציא יותר ממה שהמערכת שלו יכולה לשאת.

ואז מגיע המוכר:

לחץ.

בור.

חוסר שקט.

רק שהפעם זה לא בגלל שהוא נזהר מדי -

אלא בגלל שהוא קפץ גבוה מדי.

והתחושה בפנים?

אותה דעת.

אותו פחד.

אותו חוסר יציבות.

אותה דריכות.

הוא לא נהיה כמו ההורים שלו -

אבל הוא עדיין מגיב אליהם.

כי גם הקיצוניות השנייה

היא תגובה לאותו שורש.

פעם הפחד גרם לו.

עכשיו הוא גורם לו להוכיח שאין לו פחד.

אבל שני המקרים -

הפחד מנהל את התנועה.

הצורה השתנתה.

המנגנון נשאר.

אינה מעבירה רק זיכרונות.

היא מעבירה דרכי תגובה.

וכאשר דרכי התגובה האלה אינן נבדקות,

הן ממש יכולות לפעול - גם כשהמציאות כבר לגמרי שונה.

השאלה האמיתית איננה

איך להתנהל נכון עם כסף.

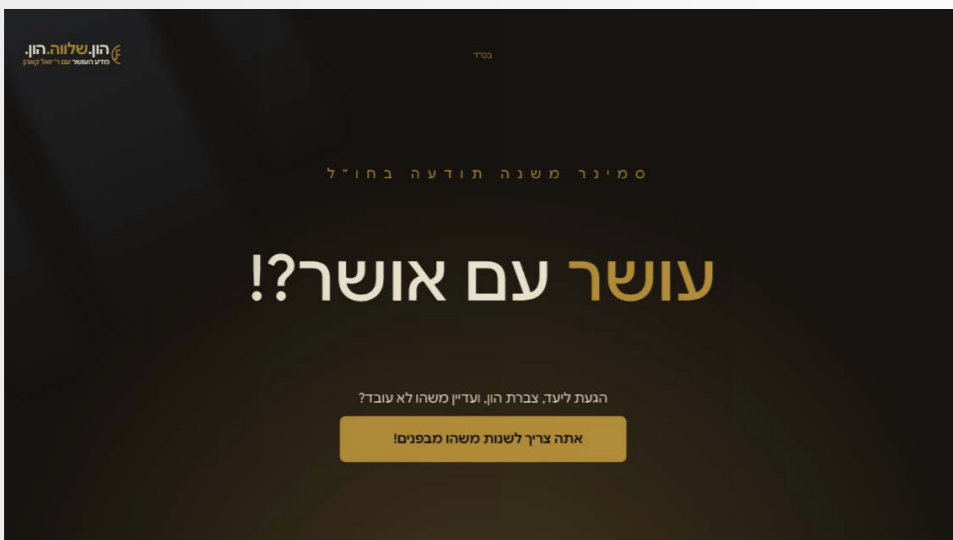
אלא -

איזה מנגנון פועל בי

כשכסף זז.

האם זו בחירה -

או תגובה.

למה הם מחפשים דווקא את המספר שלך?

הטלפון מצלצל. בצד השני יש לקוח. עכשיו השאלה היא אחת: איך הוא הגיע אליך?

האם הוא חיפש "מישהו שעושה מוזיקה" והמספר שלך עלה בגורל? או שהוא חיפש את המספר של **יענקי**, כי הוא יודע שרק אתה תביא את הצליל הספציפי שהוא מחפש?

יש הבדל תהומי בין השניים. הראשון מחפש "שירות". השני מחפש "זהות". הראשון יתווכח איתך על המחיר. השני ישלם כדי שתהיה שם.

הטעות הגדולה של הפרסום

רוב האנשים חושבים שהמטרה של פרסום היא ש"יכירו אותי". הם משקיעים הון בגרפיקה, בסטטוסים, בסרטונים. הם רוצים שכולם ידעו שהם קיימים.

אבל האמת היא אחרת לגמרי. המטרה של פרסום היא לא השידעו שאתם קיימים. המטרה היא שידעו **למה אתם קיימים**.

אם הפרסום שלך אומר "אני זמין, אני מקצועי ואני עושה עבודה טובה" - אתה לא מפרסם. אתה מוציא הודעה לעיתונות. יש עוד אלף כמות. באמת.

אבל אם אתה מוציא פרסום שמבטא את ה-DNA שלך, את הייחודיות של השירות שלך, בזה אין לך מתחרים!

יש לך את המספר של כהן מהחמוצים?

אנשים לא מחפשים מספר טלפון. הם מחפשים פתרון לצורך שלהם. הם מחפשים את זה שיוריד להם את הלחץ מהלב לפני האירוע. שיתן להם תחושה שאפשר לסמן וי על המשימה הזאת

עכשיו נשאר רק לגלות איך מגיעים אליך, ובשביל זה כבר יש את **זמרה פון**:

תסתכלו על המודעה האחרונה שלכם. על הסטטוס שהעליתם הבוקר. אם נמחק משם את השם שלכם ונשים שם של מישהו אחר - זה עדיין

טיפ למחר בבוקר

תבחרו 10 לקוחות בצורה רנדומלית (אקראית) ותשאלו: "למה בחרת דווקא בי?". אל תסתפקו ב"כי המליצו עליך". תחפרו. התשובה שלו היא אבני הבניין של האסטרטגיה שלכם. שם מסתתר המגנט.

יעבוד? אם התשובה היא כן, אתם בבעיה.

מעגל האפס

פה נבין את אחד המושגים הידועים בעולם האסטרטגיה שנקרא - מעגל האפס

בטור הקודם דברנו על 3 המעגלים הקריטיים בשיווק:

מעגל 1: משפחה וחברים (קונים כי הם אוהבים אתכם).

מעגל 2: לקוחות ממליצים (קונים כי שמעו שאתם טובים).

מעגל 3: הקהל הקר (הפרסום, הדיגיטל, המדיה).

עכשיו נעבור למושג חשוב נוסף בעולם האסטרטגיה, מושג שחשוב לכל בעל עסק ונותן שירות.

מעגל האפס - זה בעצם ה-DNA של המותג. נקודת הלזז של האסטרטגיה. לפני שאתם מוציאים שקל על פרסום ושיווק, אתם חייבים לעבור דרך מעגל

האפס ולענות על שלוש שאלות קשות:

1. מי אני באמת? (מה ה"צליל" הייחודי רק לי).

2. למי בדיוק אני פונה? (מי הקהל שישלם על הערך הזה בלי להתווכח).

3. מה הייחודיות שלי? (למה שהקהל הקר יבחר בי מתוך אלף אחרים).

למה דווקא "אפס"? כי במתמטיקה, כל מספר שתכפילו באפס - יישאר אפס. אם תשקיעו מיליון שקל בשיווק (מעגל 3), אבל האסטרטגיה שלכם (מעגל האפס) לא קיימת, התוצאה תהיה אפס.

אפס לידים. אפס מכירות.

רוצה לדייק את מעגל האפס שלך? יש על מה לדבר:

mashovdavid@gmail.com

כותב החפץ חיים בכרוז
שפורסם בשנת תרע"ד:
התפילה בציבור מעוררת
רחמי שמים גדולים
ובנחם להציל אלפי אנשים ממוות
ולזכות את כולנו בישועות גדולות
רוב נחת ושובע שמחות

תקציר: המוזיקאי הנודע נחמיה רייכציין, מורה ההלחנה של יהודה שיידר, מברר אצלו בסוף השיעור הפרטי אם הוא מתמודד עם הפרעת אוסידיו.

יהודה הביט ישירות לתוך עיניו של נחמיה כפגוע הלם. חשד האוסידיו הלם בפניו בפתאומיות בלתי צפויה.

"אוסידיו? אני?"

"אני רק שואל, יהודה. תרגיש חופשי לא לענות."

"אני מרגיש חופשי ללכת, ברשותך", נעמד יהודה מכיסאו, "תם זמננו".

נחמיה קם מכורסתו וליווה אותו בשקט אל הקולב. יהודה הטיב את חליפתו וענד את מגבעתו. עיניו של נחמיה עוקבות אחרי כל תנועה. "להתראות בשבוע הבא", אחזה כף ידו בידית הדלת.

"בהחלט, יהודה, ליל מנוחה."

נחמיה השתהה קלות ליד דלת האולפן מבפנים. שאלתו הקשה, המכאיבה, יכולה לגרום ליהודה לשוב כדי לדרוש הבהרות. ולו כתסמין מתבקש של הכפייתיות.

כלום ברירת שתיקה הייתה לו. יהודה ניהן בכישורים מוזיקליים נדירים. הוא יכול להתפתח כאחד מגדולי המלחינים שיקומו לציבור החרדי המשווע ללחני איכות עשירי תוכן. אסור לו לתת לכפייתיות, או למה שזה רק לא היה, להפריע את התפתחותו המוזיקלית. שתיקה איננה פיתרון. גם התעלמות איננה שיטת עבודה.

משחלפו הדקות ולא נשמעו דפיקות על דלת האולפן, שב נחמיה אל כורסתו. באה העת לשלוף את דפי התווים שהביא עמו יהודה שיידר בבואו בלילה. ככל התלמידים קיבל גם יהודה שיעורי בית והוטל עליו להלחין לחן מלודי בעל שתי מערכות. בשיעור הקודם חידד נחמיה את ההבדלים בין לחן דקלומי (רציטיבי) שהוא רצף צלילים לבין לחן מלודי, שירתי, בעל קו ברור, עם התחלה, אמצע וסוף.

הם דיברו על שלושת המאפיינים הנדרשים למלודיה: א. זרימיות - התחברות הצלילים זה לזה בטבעיות, ללא קפיצות צורמות או מקטעים שבורים מדי; ב. טווח רגשי - הלחן עולה ויורד במתכונות שמעורות רגש מוגדר; ג. איון - שילוב נכון בין חזרתיות שמסייעת לקליטת השיר לבין חידוש שמרענן את ההרגשים.

יהודה התווכח עם נחמיה באשר לעיקרון הטווח הרגשי וטען שמנגינה עמוקה אינה חייבת בהכרח לעורר רגש מסוים. די בכך שהיא גורמת עונג לשומעיה, גם אם אינם מזהים את המוטיב הרגשי הספציפי שטמון בעונג השמיעה. נחמיה התפלא מהטעונו, וביותר מההתעקשות ובהחלטה מושכלת לא הנה להתווכח ולעמוד על שלו. "פעל כהבנתך, יהודה. העיקר שתביא לחן טוב", ניאות להסכים מיידית. עתה סבר, למפרע, כי התווכחותו של יהודה בשבוע שעבר על הטווח הרגשי נבעה מאופיו הכפייתי. יהודה חשש להתחייב להלחין לחן שיש בו טווח רגשי מוגדר. געגוע או תפילה, שמחה או עצב. בוויכוחו הוא ביקש לעצמו חירות יצירה ושחרור מהחידק הכפייתי שנאחז בו.

כמורה מנוסה ועמוס לקחים, נחמיה רייכציין

אינו בודק לעולם את שיעורי הבית מול עיני התלמיד המשתוקק לקרוא ממבטו ומבעו את תחושתו הראשונית. סדר צריך להיות בחיים. שיעורי הבית נבדקים על ידי המורה בנחת וללא מעורבים נוספים. ההערות נכתבות לתלמיד בצורה מסודרת, והן כוללות השגות והצעות השבחה, מחמאות והכוונה.

הוא העיף מבט על הספרים עמוסי הפרטיטורות הישנות שעל המדפים הדקורטיביים, ולקח לידיו את אוגדן דפי התווים שכמסו בתוכם את יצירתו של יהודה. הוא נמלא סקרנות ומשורה לשורה ניתקה נשימתו. וואו. מעודו לא נתקל בקרב תלמידיו בכישורי הלחנה כה גבוהים. העומקים המתפתלים של רב יעקב תלמוד, הריחוף המעודן של רב משה גולדמן, ההתחטאות הלירית של רב חיים בנט, כולם נקבצו ובאו לתוך היצירה. הוא שמע את התווים בראשו. העיפרון שבידו נותר מיותרם. אין הערות לסימון. "ריבוננו של עולם. מאיפה הביא האברך את הדבר הזה?"

ידיו הניחו את אוגדן הדפים על מסעד הכורסה. בשתי כפות ידיו חפץ את גולגולתו וחבט עליה מעדנות, חבטות קצביות ועדינות. איזו יצירה גאונית. המבנה הסימפוני שיהודה בנה היה גאוני.

*

ראשית כל, האקספוזיציה. יהודה בחר בסולם דו-מינור, אך המלודיה לא הייתה כבדה. הנושא הראשון יופיע טוב בקונטרפונקט עדין בין כלי נשיפה עדינים לבין היוולות. זו הייתה מלודיה מתפתלת, כמעט מתחננת, שנשענה על מרווחים של סקונדה קטנה, מה שהעניק לה נופך יהודי פנימי, כעין תפילה חרישית.

גם הפיתוח המלודי היה בשל כשל מלחין רב ניסיון. נחמיה נדהם לטובה מהדרך שבה יהודה טיפל במוטיב המרכזי. במקום לחזור עליו בפשטות, העביר אותו יהודה אינוורסיה מתוחכמת. הוא בנה סקווצצות שעלו ועלו במתח הרמוני, תוך שימוש באקורדים של ספטימה מוקטנת שגרמו ללב להחסיר פעימה, עד שהגיעו לדומיננטה עוצמתית.

גם השיא, הקלימקס, היה קסום. המעבר למז'ור לקראת סוף הפרק לא היה ניצחון רועש, אלא קאדנצה רכה, כמעט שמימית, שהסתיימה באקורד פיקארדי. סיום מז'ורי ליצירה מינורית, לא היה חידוש של יהודה, אבל הוא היה כל כך במקום שנחמיה רצה לבכות.

"זה לא רק כישרון", זינק נחמיה מהכורסה והתהלך באולפן הלך ושוב, "זאת הבנה של הנפש. האברך כתב על געגוע למשהו שהוא עצמו עוד לא מבין". אם יהודה ילביש את הלחן על מילים נכונות מהסידור, אולי קטע חזק מהתפילות של הימים הנוראים, יעופו על זה בשוק. זמר טוב ישלם לו חמשת אלפים דולר כמו כלום.

כל כך רצה נחמיה לטלפן ליהודה ולהפליג בשבחו לאין ערוך, בצדק ביושר ובאופור, אבל השאלה המורכבת שבה נפרדו לפני כחצי שעה, חרתה טעם מתכתי על לשונו. שיחת מחמאות נלהבת עשויה להישמע בקונסטלציה הנוכחית כזום זהב בחדק פיל.

*

בחדר הלימוד בביתו ישב יהודה מסוגר והעלה

תווים על הדף שלפניו. הוא אוהב לכתוב תחילה בעט ואחר כך להעביר את היצירה בהקלדה למחשב, עם השבחות הנעשות תוך כדי הקלדה. מנורת שולחן הפיצה אור צהוב על דפי התווים. בחוץ השתרר הלילה והרחוב המודיעין עיליתי נשקט, אבל נפשו הרעישה. התווים נחצבו מתוכו בקושי כבד ואטום, כאילו צמר גפן דק עוטף את נפשו וחוצץ בינו לבין נפשו. שאלתו של נחמיה על הכפייתיות דבקה בסוליית מוחו כמסטיק רחוב עלוב.

הוא הניח את עט הנובע על השולחן ושפשף את שתי עיניו בכפות ידיו. ביומיים האחרונים הדהדה בראשו מנגינה. פרק שלם לכינור, מלא בשיאים, בצלילים גבוהים שמתנפצים כמו גלים. הוא ראה את התווים ברוחו, הוא ידע בדיוק איפה הם נמצאים על הסולם. אם הוא רוצה להתרכז מחר בלימודו עם מאיר שמחה מוסגרכר, החברותא בכולל, עליו לפרוק עכשיו את הלחן כולו על הדף. להקיא ולשחרר אותו. שיפסיק להסתובב לו בראש. הוא רכן קדימה והחל לכתוב. העט חרקה על הנייר. התווים כמו נשברו בדרכם מהלב אל הנייר. אוסידיו? כפייתיות? על מה ולמה? איך הגיע נחמיה לחשד המטופש הזה?

כדי להחזיר לעצמו את הריכוז, קם וניגש אל הפסנתר הישן שבפינת החדר. הניח את אצבעותיו על הקלידים הגבוהים ולחץ על ה'סול' הגבוה בחוזקה. לחיצה אחת. ועוד אחת, ממושכת. הוא הרגיש את רטט המיתר בתוך גוף העץ של הפסנתר ונהנה לראות את הפטיש מכה במיתר. מהסול עבר לקלידים הנמוכים, לפי סדר. הצלילים כבדו והתעבו. בלומה פרצה פתאום לחדר. "יהודה? יהודה!"

"כן? מה קרה?"

"למה אתה מרעיש? אתה מעיר את הילדים. עד שהצלחתי להרדים אותם."

אצבעותיו קפאו באוויר. "סליחה, לא ידעתי שהרעש מגיע עד לחדר הילדים."

"איך לא ידעת? כל הבניין שומע את הפסנתר."

"אני לא מרוכז הלילה, מצטער", נטש את עמדתו ושב לשבת אצל השולחן הקטן.

"מה קרה?", נשענה על המשקוף. משהו עובר עליו ולאחרונה. אולי לא טוב שהתחיל ללמוד את קורס ההלחנה הפרטי. רק בלגן יוצא מזה. הוא מנגן בחתונות ואבא שלו כועס. גיסתה רוחמה צלצלה לשאול אותה מה קרה שיהודה מפר את רצון אביהם. "אני יודעת שאני צריכה לפנות אליו ישירות, בלומה, אבל אני סומכת עלייך שתצליחי לגרום לו להפסיק עם זה בלי לעורר מלחמות במשפחה שלנו".

"אשתדל", ענתה בלומה, כולה שוצפת מבפנים. מדוע גוררת אותה רוחמה לקלחת המשפחתית של שיידר. שיסתדרו בינם לבין עצמם. עכשיו היא מסתכלת על יהודה, אחיה של רוחמה, וחושבת שיש דברים בגו. רוחמה אולי צודקת. יהודה עובר משהו והנגינה בציבור היא רק סימפטום. "מה קרה, יהודה שאתה לא מרוכז?", שאלה שנית משלא הגיב לשאלתה בראשונה.

"קורה. נו. מה. איך את אומרת תמיד, לא צריך לעשות קרנף מכל חגב".

"השאלה אם זה חגב, יהודה. אתה נראה לי מנותק בזמן האחרון. כאילו אתה מכונס בתוך בועה".

"בועה?"

"כך אני מרגישה".

"בועה של יצירה, אולי? של תווים שבוקעים מתוכי והופכים על הדף ליצירה אלוהית מרעידת נפשות. ואולי גם בועה של הגשמה עצמית, של אדם שלא מוכן לתת לחלקים שלמים בנפש שלו להתנוון ולהצמיח קוצים. לא קיבלתי מהקדוש ברוך הוא כישרון מוזיקאלי כדי להתעלם ממנו".

"בסדר".

בסדר זה לא היה.

"תגידי, את חושבת שיש לי אוסידיו?", סטה בחדות.

"בעברית?"

"כפייתיות".

לרגע פרצה בצחוק, אך כבר במשנהו בלמה בלומה את הצחוק בכף ידה. הוא לא ילד בן שבע שקרא בעיתון מאמר על אוסידיו ונלחץ, זהו בעלך האברך, אב ילדייך, ראש משפחתך, אישיות מופלאה של בן תורה. "לפי מיטב הכרתי אותך, יהודה, אין שום חשש לכפייתיות משום סוג או זן. אם כבר, אז קצת רחפנות", הרגינה אותו כשהיא מאבדת רוגע, "תגידי, למה אתה חושב שיש לך? איך הגעת לזה?"

"המורה שלי להלחנה, נחמיה, שאל אותי הערב אם אני מתמודד עם הפרעת אוסידיו".

"נהדר. יופי. עוד סיבה להפסיק ללכת אליו", כעסה על המורה ובד בבד שמחה שנתן לה סיבה להיאחז בה.

"מה זאת אומרת עוד סיבה? יש בעיה בזה שאני לומד פעם אחת בשבוע איך לנצל את הכישרונות שלי להלחנה?", התעבם. בלומה התכווצה לראות כיצד הוא מתעטף בהילה של בדידות. הילתו השקופה של אדם המגלה בלילה ביתי וסתמי כי אין מי שמבין אותו. גם לא הקרובים ביותר. אלה שמהם מצפים להבנה נטולת הבנה. הבנה עיוורת על בסיס אמון חסר סייג.

"לא, לא. סתם. פשוט חשבתי שהסיפור הזה עם הנגינה בציבור, והכעס של אבא שלך, אולי בלי לימודי ההלחנה כל זה לא היה קורה".

"אהה", העדיף להדעיק את השיחה. ניצוצי זעם זעירים התלקחו בתוכו. טוב לה לשיחה שתודעך. טוב לה וטוב לו.

"אלך לוודא שאף אחד לא התעורר", חמקה מחדר לימודו. כופה על עצמה לא לומר לו: "אם זה מה שטוב לך ונכון בעיניך, תמשיך בלי לעצור או לחשוש".

הוא חזר לשולחן, הביט בתווים שכתב לפני דקות אחדות. פתאום הם נראו לו כמו אותיות מתות. הוא ידע שהם יפים, הוא ידע שהם נכונים מבחינה הרמונית, אבל הוא לא יכל לטעום אותם. הוא לקח את שני הדפים שהספיק למלא וקימט אותם לאט. רעש הנייר המתקמט נשמע כמו רשרוש עדין של רוח קיץ בקוצים מיובשים.

*

צלצול פעמון קטע את התלבטויותיו של נחמיה אם צלצול ליהודה ולהחמיא לו על יצירתו השמימית.

האיש הנשקף בעינית היה זר. "כן, אדוני?"

"אפשר להיכנס?"

"מי אדוני? קבענו פגישה?"

"קוראים לי דודי שיידר, ולא קבענו פגישה. אפשר בכל זאת?"

נחמיה רייכציין זז מהדלת ופינה את הדרך לאורחו הבלתי קרוא, אולם לא כיבד אותו לשבת.

"אח שלי לומד אצלך הלחנה, אני מבין".

נחמיה לא אישר.

"בכל מקרה, אני אישית מאוד מעריך אותך, רייכציין, ולדעתי אתה אחד המוזיקאים המוכשרים ביותר בציבור שלנו. אני הייתי מבקש שתעזוב את אח שלי. יש לנו מורשת במשפחה שלא מנגנים בציבור ובגללך הוא הפך את המורשת הזאת. אבא שלי אלמן, וזה מאוד מכאיב לו".

"אני לא מכריח אף אחד לבוא לכאן. אחיך ילד די גדול, אם שמת לב".

"אנחנו מעדיפים שהסירוב יבוא מהצד שלך, אנחנו מוכנים גם לשלם. וכמובן שלא יידע שזה מאיתנו. הרבה כסף אנחנו מוכנים לשלם, יותר ממה שתפסיד אם תבטל את השיעורים שלו".

"שמעתי. התרשמתי. דוחה את ההצעה".

"תעשה טובה, נחמיה. תעשה חסד עם יהודים. מה אכפת לך?"

"תנהלו את המערכות שלכם בהצלחה ובלעדיו, משפחת שיידר", ליווה אותו נחמיה אל הדלת בהדיפת כתף ידידותית קלילה אך אסרטיבית, "חבל שטרחת. יכולת לקבל את הסירוב המנומס שלי גם בטלפון".

"חשבתי שאם תראה כמה טרחתי, תבין כמה זה חשוב לנו".

"אני בהחלט מבין שזה חשוב לכם", יצא נחמיה מהאולפן, נעל את דלתו ונישק את מזוזתו, "אני לא מבין שזה חשוב לי. ודרך אגב, דודי, אני מניח שאתה לא יודע למה אבא שלך כל כך מתנגד שתנגנו בציבור. אני צודק?"

"כן, אתה צודק אבל מה זה משנה?", התקרבו שניהם אל אזור תיבות הדואר.

"כי אני כן יודע", נעצר נחמיה ויישר מבט לעבר בר שיחו, "הייתי מציע שגם אתה תנסה לדעת".

לפני שהספיק דודי לבטא תדהמה או לשאול משאלה, נבלע נחמיה במעלית שהעלתה אותו לביתו.

===

(המשך יבוא א"ה)

נהימיות שמעתי פקדו: אני יודע בדיוק

מבצעים
לוהטים

בפריסה משתלמת

הגיע הזמן להשתדרג לפלאפון מוגן
במחיר מבצע מיוחד ובפריסת תשלומים נוחה
טלפון אחד לכשר סייל ואתם מסודרים

התאמה אישית
לצרכי הלקוח

מעל עשור
של מקצועיות

סיוע
בהעברת נתונים

תמיכה
בפתיחת אתרים

שיחה אחת ואתם מסודרים *3230

☎ 053-395-8060